

يیل : ۱ صایي : ۴۳

يیللغی

عثمانلی مملکتی ایچون ۱۲ غروش
روسیه و عجمستان ایچون ۲ روبله
باشقه مملکتلر ایچون ۵ فرانق

صایبسی ۱۰ پارایه

خلفه دوغان

هفته ده بر «تورک یوردی» طرفندره جی قاریلیر

مدیری : جلال ساهر

اداره خانه

استانبولده نور عثمانیه
چاده سنده ۴۰ نومرولی
«تورک یوردی»

پنجشنبه ۳۰ کانون ثانی، ۱۳۲۹

بوساییمده کی یازیلیر

مولد محمدی : ... مولد نبوی : سلیمان فقیه شعر : اویان ، خیری آه نژاد : محمود اکرم
خلق چوجوغنه : قارا اوغوز اوقویوجیلر مزه : تورک شرقیلری هفتعلق حوادث : طیاره جیلر مزه -
روسیاده تورک مکتبلری - مرحوم اکرم بك

خلق چو جوغنه

جنوره : ۱۹۱۳ سنه ۹۷ کانون اول

تورک يوردنيڭ صوڭ بر صايسينده ، بومي تورک غزته لرندە کوروله ميه جک بر حوادمه تصادف ايتدم . استانبول ديشجي مکتبندن بوسنه نشئت ايدن دو قوز آفنديڭ آلتيسي ارمني ، ايکيسي روم ، بريسي ده تورک ايمش ... اوج ... بوتون بر ملتنيڭ حقيقي فلاکتلريني اوقويان شو اوج بش سيطري گورنجه تورک هوتڭ حساس ومنفعل تللري چوزولدي ؛ تورک يوره گمڭ ابدی يارلري قانادی ؛ بوتون وارلغم سيزلادی . بن ، خلق چو جوغني ، آنادولو قوزوسي ، بوتون سيميميله هونگور هونگور آغلادم . اينسان قارداشم ، آغلادم . بزي بوقدر حياتده آرز مجهمز ، مدني مجادلده چوق قورقاق قيلان سيبيلري آردام . بو سيبيلري بر ده گل . ايکي دگل ... چوق . هم پک چوق ... فقط اڭ باشده ، اڭ قاياطاسلاق شکيله گوزه چاريان ، دويغويه ايرن بر سبب وار . آفنديڭ خصلتمز ، آمر و آفندي ياشماق ؛ بو ، تورکڭ حکمي جبهه سنه ماخيسنک باسدني دامغا ... فقط زمانله شکيلتي ، خارجيتي ده گيشديرن ، مع الاسف زمانک ، مکانک شرطلرينه ، اختياجلرينه قنابق ايدميهن بوسجيه بونگون هيچ سه و بيله ميه جک هيچ ستايش ايدلميه جک بر حال آلمش .

طوق کوزايلک ، آچيق يورکايک ، بعضاً صافلق و آبداللق درجهلريني بولان صداقت ودوغرو سوزلو دوغرو اوزلو اولمق ، هب عيني خصلتلر ، عيني اصل و اخلاق جذره مفرعدرلر . بونگونکي بشري کاشاتک حاکيتي کيبي ذهنيته ده بام باشقه . آراق يالگيز شخصي ده گل ، فقط عيني زمانده ملي فائده لرايچين چاليشمايانلر ، حقيقي انسانيتک خادمي اولامبورلر .

خلق چو جوغني ، بي ديگله ، بن ده سنه سنم . بنم تورک گوگم سنککي قدر سيزله يور ؛ توراني يورگم

سنککي کيبي چاريور ، اوگودلرم ؛ يالان سويلهين ، آلدانم . دويماديغي ، ياشاماديغي سويلهين بر قافان چيقمايور . سن آمر و آفندي ياشماق ايسته يورسڭ دگلکي ؛ ... فقط نصل ... ؟ اصل باهالرمڭ ، نجيب دده لرمڭ بويالنجي دنباده بزه بر اقدقولي سعادتار ، دولتلر ، ثروتلر ، سامانلر ارييور بيتيور ؛ حتي اريدی يتسدي بيله ... بيلمه يورسڭ ؟ آنزده ير - يورده ، پارا - پول قالممايور . ير - يورده صاحبليسنه بکجي ، پارا - پول صاحبليسنه قابوچي اوتاق ايسته يورسڭ ؟ فقط آراق بو ، آفنديڭک ده گل که ... صنعتي آتون بيله زبگه بگزم تن آما سوزنخده مي خاطرلاميورسڭ ؛ ! بن ، بوراده ، اوروپا اينلنده هرگورديگمدين عبرت آلمغه چاليشيورم . ايشته سانا « اوگوده » ديسه بو عبرتلري يازيورم . حياتک داها دوغروسى گنجلك حياتک باشلانغچنده بنده چوق جسارتلي وجوق بيلکچ ده گلگم ، ديگله باق . بر حکايه آکلانايم . - اوروپا يکي گليوردم . بن ، ذاتاً عوامي ، يعني خلق چوچني ايدم . شيقلغه ، زوبه لگه هيچ اهميت ويرمزدم . سيوري عقللي و کيسار برهمشيري ، بانا بر قات يگي اليسه ياپدبرماي ، صيرتمده طاشيدغيله اوروپا يه کيده ميه جگمي آکلاندي . بن ، قائم . اورته حاللي بر آنادولو چفتچيسنک اوغولوم . اوروپا ده بي ياشاته جق پارا ، بول ده گلدي . اويله مسرف ياشايميه جقدم . بو ايلک دفعه ده ، بيلمه ميه ، آلداندم . چونکه اوروپايي ، اوروپا ده ياشايان ، تحصيل ايدن باشقامتلره منسوب گنجلري طانمايوردم . وقتندن اول صوبي چکه جک اولان يارالمڭ مهم بر قسيمي ايله شيق و خلق چوچنه ياقيشيمان راليسه ياپدبردم . بورايه گلگم . بو ايلک خطارني گولونچ ، فقط مشکل بر موقعه ده براقدي . گنج حيايتک بو يويوده وفائده سز نمايشي ايله ، بوراده ايکي آي پازاسز ياشادم . فقط بو ، اويله ير درسدي که متنبه اولغه سائق اولاييلردی . هوتجده ياشايان خلقي روحي ، موجودی اولچوب ،

بچوبده اوکا گوره حیاته یاراشمق سهوگیسی انکشاف
ایندی . قارداشم ، بیلسهك ، بوراده نلر گوریورم .
یاقامز گزن ، آياق قاپیرلی سوكولش . پانطالونی
یرتیش ، طلبه لر وار . قهوه لره آياق آماز ، تیاترونك
بولایق سنده بر آلبز ؛ کتبخانه لری املا ایدن اثر لری
باشدن باشه دورایدز ، قوفه برانلردن قالماز ؛ درس لری
قاجیرماز ؛ کتاب لری ، درس لری سهور ؛ بو صوگره -
کیلر ی شیق بر بارده سهویه ، پارلاق بر چفت آياق
قایینه ترجیح ایدز ؛ یگرمی دورت ساعت سورن بر
کونی ، بوگونکی انسانك مجبوری سعی نه دار گورو ،
کنج و دینج طلبه لر گوردم . تصادفک اعانیه آزمصرفه
بر حیات یی بو قیبر دایان . دیدینه ، یاشایان چالیشان
کنجلك علته آتیه ووردی . هپ عینی حکایه ...
یوردمده گوردیم ، گوروبده آکلامادیم حالک داه
دوامی ، داهای اساسی بر دیگر شکلی .. ملت . اوراده
کندی یورنده هر کسک مغلوی ، هر کسک محکومی ...
اونی مغلوب ایدن آل ، قوتی بورادن ، بو منبعدن
آلبور ؛ اونی محکوم ایدن دماغ ، نورنی و فیضی بورادن
بو او جاقدن ایدنیور . آجی اولسه اعتراف ایدم ،
مبدول وشاهانه بر ذوق و ظرافتی ، ملی حیاتك رفاهنه
مصرف بر ذره مشکلاته ترجیح ایدن تورك گنجی ،
تورکی مغلوب ایدمك قدرتك آشناسی ، سعی مفتون
بر ارفی گنجنه شبیه اولاماز . بانا استتارلردن بحث
ایچه . قارداشم ، شمدی جوققلدن سوبله یوروز . ایشته
یاشادیقمز او يك مؤلم تاریخك بو صحیفه سندن مدرک
وشعورلی اولام . سن ، عثمانیچك قوردینی بو اولو
دولتک بوگونکی پایتختده موجود بر یجك دیشچی
مکتبندن سنده یالکیز بردانه تورك دیشچی یئشدر بر سهك ...
بزه ، قولاغزك دینده سوبله یی - تورك ، یاشامغه ،
مدنی و بشری حقله یاشامغه هنوز حق قازانمش دگلسك ،
اونك ایچین بورادن ، بو میسدان کار و زاردن چکیل

چکیلده یاقیتسزجه طوئیفك اولیکه لری ، طور باقلری
بز ، بو مستحق انسانلر ، اشغال ایدم ، اعمار ایدم .
دیهن آوروپالی یه ور یله چك جوابز یوقدر . آمقارداشم ، بو
مدنی و بشری کوچوکلگك ، بوناریخی واجتای اضمحلا
لك درجه - نی ایچه آکلاسهق ، ایچه ادراك وهضم
ایده ییسهك . بیلسهك ؛ نه قدر آجی ... نه قدر تحملی
امکانسز ... سنکله عینی وطنداش نه تیکه تی طاشیان
فقط سندن و بندن اولمایان ، بونگه برابر کندی ملی
تاریخی مدرک ، ملی دیله گنه مفتون ، زمانك حیاتی
شرط لره یجهز مدنی بر فردك سانا و بانا اولوم و ألم و یرن
نظر لری آلتیده ازیلیرکن ، بو حالک فجاعتی حس
ایده ییسهك ... یارسده نشر اولونان « شرق قوملری
ایچین » مجموعه سی ، آنادولونك اقتصادی موقعندن
سوبله یور . اوراده حق حیاتمز ، قلامش کچی برشی* .
صنعت و تجارت اونلرك التمه ، روت ورفاه اولنرده ...
بوراده کی جمع غائب صیغه سنک معناسی آکلا یورسك
ده گلمی . قارداشم ، سن چیقتی ده تلقی ایدیه مزسك ،
چونکه اکوبده ییچدیگك سنك قارنکی بیلده دو بورامیور .
باشکی قالدیرده صاغکه وصولگه باقی ، باقی فقط گور .
سنک - افندی - م . دییهن وضعك ، سنی احاطه ایدن
چالیشان انسانلرك مستحق دوشمان نظر لری اوکنده
آرتق کوچو کدر . صوگرا ... مادی و معنوی سندن
آریلان و اوزاقلانسان هر ذرهك نرملره ، هانکی
موجود بستره علاوه اولوندیغی گور ؛ بیل ... یارین
سنک ملی و فردی رفاهكک علی بنده استعمال ایدیه چك
اولان ، حتی بر نبذه فضیلتی ، انسانلردن اسیرکه .
قارداشم ، سنك و نیم حیاتمزك ، ماتمرك حیساتك
لك طاتی ذوقلرینی نظمین ایدن اولو توران دیله کنه ،
باق نصل آریلیر ؛ چقتی ؛ صنعتکار ، تاجر مهندس ،
عالم و مفتن اولقله ... هادی . بوگونکی کوچوکلگمز
اوکنده بر اوجه تأثر مزدن ، انقلازدن آغایلام . فقط

کوزلرمزك ياشنى - نفعمزه عزت ، ايمانمزه قوت -
بيلهلم وقورومتحمل كنجليگمزلك ، اوموزلى اوستنده
اختياج - يوكارىنك اك اغيرنى طاشيلم .

جنوه تورك يوردندن

قارا ارغوز

ارقوبوبيلرمزه

تورك شريقلىرى

هرمانك ماسالارى ، توركىلىرى ، داستانلىرى اونك
دوغروندن دوغرويه قلبندن قولان قيمتلى محصوللردى .
پر يوزنده كى بوتون تمعدن ماتلر شريقلىرى ، ماساللىرى
دقت و اهميتله طوبلامشلىر ، بويوك بويوك كتابلر وجوده
كتيرمشلاردى . بويوك انگيزلرلر ، فرانسلرلر ، المانلرلر ،
مجارلرلر ده گل ، حتى يونانيلرلر ، بولغارلرلر ، صربلرلر
شريقلىرى بيله ملتى سوهن اداملر طرفندن طويلانمشلردى .
بز توركلر هر خصوصه اولدينى گيبي بوندهده چوق
گرى قالمش . اسكيدن مجارستانده ، طونه بويلرنده
اوتوران توركلاردن بويونلارده نه وار ؟ اونلرلر هيچ
پر شيلردن نشان قالماش ، بويكديشله صوك محاربهده
دشمن آلنه كچمش يرلردن ده بزه هيچ بر خاطره
قالمايلاق .

« خلقه دوغرو » بوگا بر چاره دوشوندى . بوندن
بويله هر نسخه ننگ بر ويا ايكي ستوننه بوگي شريقلىرى
يازماق . وطنى ، توركلگى سوهن اوقه بوييلرمزدن
رجا ايده يورز : بيلدكلرى ، اوكره نكلرى توركىلىرى
داستانلىرى بزه گونده دسولار ، و اونك نزلده ، قاچ
سندن برى سويلنديگى ده علاوه ايتسولار . بز اونلرلر
اك كوزلارنى انتخاب ايدوب گونده ده نك اسميله برابر
غزته مزه قوياچقز .

هفتلى هرات

طياره بيلرمز .

حربيه نظارتىنىڭ چوقدن برى استانبول ايله
اسكندريه آراسنده بر هوا سياحتى پايدى راجى
ايشيدىلوردى . نهايت جمعه ايرتمى كوني چيققان
غزتلر بو سياحتك رسمى پروگرامنى اعلان ايتدىلر .
بروغرامدن آكلاشيدىلغى كوره بوچوق مهم ،
اوزون هوا سياحتىنىڭ جسور ، نك سيمه طياره بيلرمزدن
يوزباشى قىچى بك ايله ملازم اول نوزى اقتىدى مأمور
ايدىلشلىرى . بو پروگرام مويىنجه بازار كوني ايركندن
طياره بيلرمز « معاونت مليه » و « پرنس جلال الدين »
طياره لرىنه يئنه نك صباح آلافرانغه ساعت سكرده
آياستاقانوس طياره تعليمكاهندن اوچدىلر . آيرىچى بر
يولچى ايله بر ماكنيستده طياره بيلرله يوله چيقدىلر .
طياره بيلرمز اسكى شهر ، آفيون قره حصارى ،
قونية ، اولو قيشلا ، اطنه ، حلب ، حمص ، بيروت ،
شام ، قدس ، العريش ، پورت سعبد ، قاهره ، اسكندريه دن
عثمانلى بارىقارلىرى آجداقلىرى حالده كچه چكلر و اسكندريه دن
استانبول واپورله گلچكلردى .

بز بو سويىچلى ايشدن دولاني چوق نمون اولدى .
آرتق توركلرلرلر مدنيته حيسانتى قاريدىقلىرى آكلا .
شيلبور . طياره بيلمكده آل ايلرى كيدىن فرانسلرلرلر
بو قدر اوزون بر سياحتى بك صوك زمانلرده جسارت
ايدىلدىلر : شهرمزدن كچه نك مصره كيدىن « دووقور »
ايله « بويه » نى البته اوقوبوييلرمز اونوتماشلىردى .
مملكتمز شيعمدى به قدر هر شيدى غزبيلردن كرى قالدېنى
حالده بويله بوتون مدنيته عالمىجه مهم بر ايشه طياره بيلر-
مزلر جسارتله ثبوت ايتدىلر توركلرلرلر ايچى قاپار تاجق
شيلردندى .

طياره بيلرمزك اوغرايدىنى برلردى كى حيتلى توركلر
عربلر ، گوكلرده اوچان عثمانلى باراغى كيم بيلير ناصل
سويىچله ، افتخارله قارشىلايلاقلردى . قدسده كى
وطنداشلىرىمىز طياره لرمز كندى شهرلرىنه اوغرايىجه
اوردوبه ايكي كوزل طياره هديه ايدى چكلرىنى وعسد